

Verksamhetsberättelse för Svenska Infektionsläkarföreningen 2008-11-26 till 2009-11-25

Styrelse

Åsa Hallgärde (ordförande), Torsten Holmdahl (vice ordförande), Jonas Hedlund (vetenskaplig sekreterare), Stephan Stenmark (facklig sekreterare), Bengt Wittesjö (skattmästare), Jonas Sundén-Cullberg (utbildningsansvarig), Katarina Westling (redaktör) och Camilla Lorant (yngre läkare).

Firmatecknare

Firmatecknare för Svenska Infektionsläkarföreningens konton var för sig Åsa Hallgärde och Bengt Wittesjö.

Valberedning

Britt-Marie Eriksson (sammankallande), Per Follin och Jonas Bonnedahl.

Revisorer

Susanna Bérczy-Söderblom, Harriet Hogevik och Lars Hagberg (suppleant).

Representation i Svenska Läkaresällskapet och Sveriges Läkarförbunds organ

- Ledamot Svenska Läkaresällskapetets riksstämmodelegation: Per Follin.
- Svenska Läkaresällskapetets fullmäktige: Åsa Hallgärde, Jonas Hedlund. Suppleanter Torsten Holmdahl och Bengt Wittesjö.
- Svenska Läkarförbundets fullmäktige: Åsa Hallgärde suppleant Stephan Stenmark.
- Specialitetsföreningarnas representantskap i Sveriges läkarförbund: Åsa Hallgärde, suppleant Stephan Stenmark.
- Sakkunnig i Justus Ströms föreläsningsfond, Läkaresällskapet: Per Follin, suppleant Gisela Otto.
- Erik Sandholm är infektionsläkarföreningens konsultationsläkare i läkarförbundet

Representation i UEMS

Ingrid Nilsson-Ehle och Karin Lindahl (suppleant).

Representation i ESCMID, Infectious Disease Professional Affairs commintee.

Åsa Hallgärde

Möten

Årsmötet 2008 hölls den 26 november på Svenska mässan, Göteborg. Styrelsemöten har hållits 15 januari, 12 mars, 6 maj, 2-4 september och 15 oktober. Ett ordinarie medlemsmöte hölls 7 maj i samband med vårmötet i Borås

Chefmötet hölls den 15-16 oktober på Sigtunahöjden, Sigtuna. Mötet samlade 41 deltagare och 27 av 28 kliniker var representerade.

Vid mötet diskuterades kvalitetsarbete, InfCare Hepatit, rondutveckling, nya influensan, Nysam och en genomgång av verksamhetsenkäten.

Svenska Läkaresällskapets fullmäktigemöte: Föreningen representerades av Katarina Westling

Svenska Läkarförbundets fullmäktigemöte: Föreningen representerades av Åsa Hallgärde

Specialitetsföreningarnas representantskapsmöte: Ingen representation

Nya medlemmar

Under året har föreningen antagit följande 23 nya *ordinarie medlemmar*:

Camilla Lorant, ST-läkare, Inf klin Uppsala
Janina Fries, ST-läkare, Inf klin Sundsvall
Paula Westerlund, leg läk, Inf klin Jönköping
Daniel Bremell, leg läk, Inf klin SU Göteborg
Karin Ouchterlony, leg läk, Inf klin Karlstad
Hanna Blank, leg läk, Inf klin Kristianstad
Anna-Karin Lidström, ST-läkare, Uppsala
Maria Bäck, ST-läkare, Karlstad
Elin Hedman, ST-läkare, Inf klin Östersund
Charlotte Lybeck, leg läk, vik ul, Inf klin Örebro
Catharina Missailidis, ST-läkare, Inf klin, KS Huddinge
Marcus Ahl, ST-läkare, Inf klin, KS Huddinge
Catarina Widing, ST-läkare, Inf klin Karlstad
Katarina Århem, leg läk, Inf klin KS
Martin Widlund, ST-läkare, Inf klin Örebro
Mattias Ericsson, ST-läkare, Inf klin, Östra sjh, Gtb
Arash Izadkhasti, ST-läkare, Inf klin, Östra sjh, Gtb
Lina Davies Forsman, leg läk, Inf klin KS Solna
Tobias Kollberg, ST-läkare, Inf klin Mälarsjukhuset, Eskilstuna
Piotr Nowak, ST-läkare, Inf klin, Karolinska Huddinge
Malin Hagstrand Aldman, ST-läkare, Inf klin Linköping
Jakob Billfeldt, ST-läkare, Inf klin Halmstad
Alexandros Petropoulos, leg läk, Inf klin Linköping

Remisser

Besvarade remisser:

Remiss från Socialstyrelsen, Bedömning och poängsättning vid SPUR-inspektion. Besvarad av Gunlög Rasmussen och Ann-Sofi Duberg, Örebro.

Remiss från Läkemedelsverket om förslag på nya terapiområden för workshops. Besvarad av Jonas Hedlund

Remiss på förslag till rekommendation för profylax till vuxna mot difteri och stelkramp (Dnr 30-360/2009) besvarad i samarbete med Lars Lindqvist och Erik Ekvall

Yttrande om Körtelfeber och arbetsförmåga till Socialstyrelsen av Åsa Hallgärde

Patientsäkerhet- Vad har gjorts? Vad behöver göras?(SOU 2008:117) Besvarad av Stephan Stenmark

Förslag till ändring i lagen (2006:323) om utbyte av sprutor och kanyler (dnr S2009/2928/ST) Besvarad av Åsa Hallgärde

Ett effektivare Smittskydd (SOU 2009:55), besvarad av Gudrun Lind

Klinisk forskning, ett lyft för sjukvård (SOU 2009:43), besvarad av Lars Hagberg

Tillgång till vårdhygienisk kompetens, besvarad av Åsa Hallgärde

Tidningen Infektionsläkaren och www.infektion.net

Tidningen Infektionsläkaren under redaktion av Katarina Westling med Åsa Hallgärde som ansvarig utgivare har utkommit med 4 nummer (volym 13) under verksamhetsåret. Torsten Holmdahl är ansvarig utgivare för hemsidan. Både tidningen och hemsidan administreras i samarbete med Mediahuset AB.

Utbildning

Fortbildningsmötet i Mariefred 23-25 april var fulltecknad och genomfördes med goda omdömen precis som Infektionsläkarföreningens fortbildning i akutmedicin 24-25/9 Sigtunahöjden. Kursen var IPULS -granskad.

Målsättningen kvarstår att alla infektionskliniker har ansvar för att skicka minst en deltagare till våra fortbildningar

Programgrupper

Gruppen för viral meningo-encefalit är i slutfasen av sitt arbete och programgruppen för CNS infektioner arbetar vidare med sin revision. Nya vårdprogram trycks upp och distribueras till medlemmarna. Revisioner innebär inte nytryck utan återfinns på www.infektion.net

Budgetmässigt finns framtida utrymme för en eller två ytterligare programgrupper men tillsvidare prioriteras revisioner av nuvarande vårdprogram.

Enkät angående verksamheten vid Sveriges infektionskliniker år 2009 och tjänsteprognois för infektionsspecialister.

Infektionsklinikernas verksamhetsbeskrivningar sammanställdes och presenterades av Per Arneborn vid chefsöverläkarmötet på Sigtunahöjden 15 oktober. Presentationen finns tillgänglig på www.infektion.net.

Pfizer-stipendiater 2009

3 stipendiater erhöill 25.000kr vardera. Karolin Falconer Stockholm, Anna Nilsson Malmö och Arvid Edén Göteborg.

Roche stipendiet 2009

2 stipendiater erhöill 37.500kr vardera. Karolin Falconer Stockholm, Ann Sophie Duberg Örebro.

Göran Sterners resestipendiefond

Malin Inghammar, Lund med tilldelades årets stipendium 18.000 kr.

Riksstämman 2008

Riksstämman ägde rum på Svenska mässan i Göteborg 26-28 november.

-Ungt Forum inledde programmet 25/11 på Östa sjukhuset Göteborg, sepsis med inriktning på praktisk handläggning

-Inom ramen för Svenska Infektionsläkarföreningens program presenterades 8 fria föredrag, modererade av Anita Hellgren, Johan Westin.

-30 postrar

-Justus Ström föreläsare var barnläkare Margareta Eriksson som talade med ämnet 30 år med barninfektioner

-Professor Sten Iwarson höll en Lunchföreläsning, Vart är infektionsmedicin på väg?

-Elias Bengtsson föreläsningen hölls av Professor Sven Britton. Buruliskt sår och lepra - en nyfödd respektive döende mykobakterieinfektion?

Följande symposier arrangerades:

- Klimatberoende infektioner, moderator Birgitta Evengård

- Hepatit C-behandling hos behandlande narkomaner - underhållsbehandling ger ökade möjligheter, moderator Anders Håkansson

- Hepatit C-behandling hos behandlande narkomaner - underhållsbehandling ger ökade möjligheter, moderator Rickard Eitrem

- Feber hos invandrare och svenska resenärer, moderator Rune Andersson

- Vacciner idag och i morgon, moderator Sten Iwarsson

- Antibiotikaresistens - pandemier utan slut?, moderator Otto Cars

- Ska vaccin mot hepatit B vara med i det allmänna vaccinationsprogrammet?, moderator Anders Tegnell

- Nyheter inom orsaker, diagnostik och behandling av bensår, moderator Carita Hansson

- Luftrörskatarr eller lunginflammation - det är frågan, moderator, Malin André

Priset för bästa muntliga framställning vid årets riksstämma tilldelades *Martin Sundqvist* för presentationen "Massiv spridning av *S. pyogenes* till vårdpersonal från patient med nekrotiserande fasciit – nya implikationer för omhändertagandet?".

4 pris utdelades för bästa postrar:

-Igelkottar möjlig smittkälla för årlig epidemi med *Salmonella Typhimurium* fagtyp 1 hos barn i Skåne. *Mattias Waldeck, Ulla Stamer, Niclas Winqvist, Håkan Ringberg, Hans Bertil Hansson*

-Leptospiros är en underskattad diagnos hos svenska resenärer med feber – fallrapporter från "Tropikstudien". *Helena Hervius Askling, Per Björkman, Birgitta Lesko, Kerstin Karkkonen, Katarina Gyllensten, Anna Färnert, Lennart Östlund, Sirkka Vene, Angerd Berndtsson, Steen Villumsen, Anders Tegnell, Johan Struwe*

-Konsekvenser av *Clostridium difficile* infektion i Sverige. *Hossein Eftekhari, Anders Jacobsson, Bo Svenungsson, Karin Tegmark-Wisell, Johan Struwe*

-ESBL-bärarskap i faeces hos patienter med diarré efter utlandsvistelse. *Johan Tham, Eva Melander, Mats Walder, Jonas Ahl, Inga Odenholt*

Referens- och programgrupper med verksamhetsrapporter

Referensgruppen för Antibiotikafrågor (RAF), metodgrupp (RAF-M)

RAF är Svenska Läkaresällskapet och Smittskyddsinstitutets expertgrupp i antibiotikafrågor.

RAF har under 2009 representerats av följande sektioner inom Svenska Läkaresällskapet:

- Infektionssjukdomar genom Håkan Hanberger, Ingrid Nilsson-Ehle och Inga Odenholt.
- Medicinsk mikrobiologi genom Gunnar Kahlmeter (som avgick 090826 efter mer än 20 år i RAF), Åsa Melhus, Lennart Nilsson; Christian Giske har varit medlem i RAF som vetenskaplig rapportör men i egenskap av ny ordförande i RAF-M ersätter han Gunnar Kahlmeter som ordinarie representant för medicinsk mikrobiologi.
- Pediatrik genom Margareta Eriksson.
- Allmän medicin genom Christer Norman.
- Oto-rhino-laryngologi genom Ann Hermansson.
- RAF har från 2009 inte haft någon representant från Medicinsk farmakologi.
- Smittskyddsinstitutet är representerat genom Barbro Olsson-Liljequist och Karin Tegmark Wisell, och STRAMA genom Johan Struwe (tills ersättare utsetts).

Inga Odenholt har varit ordförande i RAF 2009 och Barbro Olsson-Liljequist sekreterare.

RAF har sedan 2008 haft två auskultanter som avslutade sina perioder i augusti 2009, Maria Isaksson från Infektionsläkarföreningen och Martin Sundqvist från föreningen för Medicinsk mikrobiologi. I augusti utsågs två nya auskultanter, Simon Athlin från Infektionsläkarföreningen och Lisa Helldal från föreningen för Medicinsk mikrobiologi. De är båda utsedda för en period av ett år.

Till RAF-sammanträden har Charlotta Edlund från Läkemedelsverket varit adjungerad.

RAF-M är en till RAF adjungerad metodgrupp som under 2009 bestått av: Gunnar Kahlmeter, Annika Wistedt, Karin Tegmark Wisell, Eva Melander, Christian Giske, Magnus Unemo (adjungerad vid behov), Tinna Åhrén och Barbro Olsson-Liljequist, samtliga från Medicinsk mikrobiologi. Gunnar Kahlmeter har varit ordförande men ersatts av Christian Giske under slutet av 2009. Barbro Olsson-Liljequist har varit sekreterare. I RAF-M har Robert Skov representerat danska mikrobiologer och Arnfinn Sundsfjord och Yngvar Tveten norska mikrobiologer.

RAF har haft fyra protokollförda sammanträden, varav ett i internatform tillsammans med RAF-M. RAF:s arbete speglas på den kontinuerligt uppdaterade hemsidan, www.srga.org.

RAF's uppdrag

Ny version av RAF's uppdrag finns på RAFs hemsida. RAF-medlemmar ombeds varje år lämna en jävsdeklaration till SMI.

RAF-dag(ar) 2009

Istället för att arrangera en egen RAF-dag 2009 valde RAF att delta i andra specialistföreningars möten på förfrågan. Vid årsmötet i Svensk kirurgisk förening vecka 34 i Halmstad föreläste Inga Odenholt från RAF om bokstavs bakterier (MRSA, VRE m fl). Vid årsmötet i Svensk gynekologisk förening 2009-08-24 föreläste Charlotta Edlund och Gunnar Kahlmeter om nya antibiotika och om antibiotikaresistens.

Gemensamma europeiska brytpunkter för antibiotika

Processen pågår och är nästan avslutad med att harmonisera MIC-brytpunkter för antibiotika i de europeiska länderna via EUCAST (the European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing). Gunnar Kahlmeter är ordförande i EUCAST, och RAF är en av sex europeiska brytpunktskommittéer som leder detta arbete. Alla förslag från EUCAST's Steering Committee har diskuterats och kommenterats av RAF. Under året har brytpunkter för glykopeptider reviderats.

Även brytpunkter för karbapenemer är under revidering. RAF deltar också i diskussionen om de nya antibiotika som avhandlas av EUCAST i samråd med EMEA.

RAF:s information om antibiotika

Under rubriken RAF's rationaldokument sammanfattas ny kunskap om antibiotika, t ex då antibiotika får utökade indikationer. Under 2009 har ett dokument om dosering av antibiotika publicerats på hemsidan.

RAF's artikel om cefuroxim i Läkartidningen har under 2009 diskuterats och bemötts där. RAF har också inbjudit till fortsatt diskussion med infektionsläkarföreningen avseende föreningens olika behandlingsprogram.

Två representanter för Pfizer presenterade företagets verksamhet inom infektionsområdet vid ett RAF-sammanträde. RAF konstaterade att det är viktigt att få information från industrin på detta sätt, men att RAF inte utlovar några "godkännanden" eller rekommendationer.

RAF hade vid sitt sista sammanträde för året inbjudit LIF och tre representanter för läkemedelsföretag som ingår i LIF till diskussion om tänkbara samarbetsformer.

Arbetsuppgifter för RAF's auskultanter

Maria Isakssons uppdrag var att göra genomgång av kliniska studier där amoxicillin-klavulansyra jämförts med andra preparat (ciprofloxacin m fl) vid okomplicerad nedre UVI samt vid pyelonefrit hos barn. Martin Sundqvists första uppdrag var att finna ett sätt att registrera behandling och göra uppföljning av antibiotikabehandling av multiresistenta bakterier. Hans andra projekt handlade om planering av en kurs i antibiotikaresistens – dess betydelse och detektion. Båda auskultanterna presenterade sina resultat vid RAF/RAF-M's internat i augusti.

I augusti utsågs två nya auskultanter, Simon Athlin från Infektionsläkarföreningen och Lisa Helldal från föreningen för Medicinsk mikrobiologi. De är båda utsedda för en period av ett år.

RAF-M har under året haft fyra protokollförda sammanträden, varav ett gemensamt med RAF. En viktig del av arbetet har varit att implementera nya europeiska MIC-brytpunkter i den svenska modellen för resistensbestämning (se zonbrytpunktstabeller på RAF's hemsida). Arbetet med en genomgripande omarbetning av hela RAF-sidan har pågått och beräknas vara klar hösten 2009.

RAF-M's workshop 2009 anordnades 4-5 maj i Göteborg (NHV) med deltagande även från Danmark och Norge. Mötet avhandlade aktuella frågeställningar när det gäller resistensbestämning och resistensmekanismer hos gramnegativa bakterier, H.influenzae, stafylokocker, enterokocker m fl. Mentometerfrågor användes under hela mötet. Ny RAF-M-workshop planeras för våren 2010.

ResNet: 2009 års resistensövervakning och externa kvalitetssäkring gjordes enligt standardmodell med testning av fem bakteriearter (100-200 isolat / laboratorium): S. aureus, S. pneumoniae, E. coli, K. pneumoniae, P.aeruginosa och H. influenzae. Sammanställning av resultat återfinns via SMI's hemsida.

Referensgruppen för Antiviral Terapi (RAV)

RAV har under året haft följande styrelsemedlemmar:

Anders Sönnernborg, ordförande (Föreningen för medicinsk mikrobiologi)

Mia Brytting, sekreterare (Smittskyddsinstitutet)

Bo Svennerholm, kassör (Föreningen för medicinsk mikrobiologi)

Jan Albert, hemsideredaktör (Smittskyddsinstitutet)

Elda Sparrelid (Svenska Infektionsläkarföreningen)

Lars Navér (Svenska Barnläkarföreningen)

Susanne Lindgren till och med 28 maj; Karin Petterson fr.o.m 14 september (Svensk förening för obstetrik och gynekologi)

Petra Tunbäck (Svenska sällskapet för dermatologi och venerologi)

Ingrid Uhnöo (Läkemedelsverket)

Rune Wejstål (Svenska Infektionsläkarföreningen)

Filip Josephson (Sektionen för Läkemedelslära)

Styrelse sammanträden

Styrelsen för RAV-gruppen har sammanträtt fyra gånger.

RAVs metodgrupp

RAVs metodgrupp, som består av Anders Sönnernborg, Mia Brytting, Bo Svennerholm, Jan Albert, och Filip Josephson, har sammanträtt tre gånger.

Ekonomi

RAV-gruppens sammanträdesresor har betalats av respektive landsting och av Smittskyddsinstitutet. Utgifter för konsensus-mötet för CMV som skedde i samarbete med Läkemedelsverket betalades av respektive landsting, Smittskyddsinstitutet och Läkemedelsverket. RAV-gruppen har sedan tidigare ett mindre anslag som kan användas i samband med möten som ej finansieras på annat sätt.

Hemsida

RAVs hemsida utnyttjas frekvent (1800 unika besökare och 44 000 åtkomster under 2009) för informationsinhämtning. Utvecklingen har medfört att den tidigare hemsidan blev tekniskt föråldrad. Efter kontakt med och godkännande från Svenska Läkarsällskapets styrelse beslöt RAV's styrelse att acceptera SMI's erbjudande om att härbärgera en ny modifierad och förbättrad hemsida. Den nya hemsidan introducerades under 2009 och fungerar väl. Sökadressen www.rav.nu kvarstår och RAV självständighet gentemot SMI framgår av hemsidan.

Aktivitet

Konsensusmöte för uppdatering av nationella behandlingsrekommendationer för cytomegalovirus genomfördes september 2009. Dokumentet beräknas bli slutfört under första delen av 2010.

Rekommendationerna rörande behandling av HIV från december 2008 publicerades på dels på hemsidan i januari 2009 dels på engelska i Scandinavian Journal of Infectious Diseases (förkortad version):

Josephson F, Albert J, Flamholz L, Gisslen M, Karlstrom O, Moberg L, Navér L, Svedhem V, Svennerholm B, Sonnerborg A. Treatment of HIV-1 infection: Swedish recommendations 2009. Scand J Infect Dis. 2009 Sep 4:1-20.

Rekommendationerna rörande behandling av HCV från 2008 publicerades på dels på hemsidan dels på engelska i Scandinavian Journal of Infectious Diseases (förkortad version):

Martin Lagging, Rune Wejstål, Ingrid Uhnöo, Barbro Gerdén, Björn Fischler, Styrbjörn Friman, Filip Josephson, Olle Karlström, Per Sangfelt, Robert Schvarz, Ola Weiland, For The Swedish Consensus Group, Martin Lagging, Rune Wejstål, Ingrid Uhnöo, Barbro Gerdén, Björn Fischler, Styrbjörn Friman, Filip Josephson, Olle Karlström, Per Sangfelt, Robert Schvarz, Ola Weiland, For The Swedish Consensus Group, Treatment of hepatitis C virus infection: Updated Swedish Consensus recommendations, Scandinavian Journal of Infectious Diseases, 2009, Vol. 41, No. 6-7, 389-402

Planeringsarbete har även initierats inför uppdatering av HIV mor-barn workshop våren 2010 och av HIV behandling 2010.

Jan Albert presenterade HIV behandlingsriktlinjer vid mikrobiologernas vårmöte.

Referensgruppen för antimykotika (RAM)

Referensgruppen för antimykotika, RAM, som är smittskyddsinstitutets expertgrupp i antimykotikafrågor består hösten 2009 av representanter för nedanstående organisationer:

Anders Johansson, Svenskt Sällskap för Klinisk Mykologi, ordförande

Christine Stenström, Institutet för biomedicinsk laboratorievetenskap, sekreterare

Erja Chryssanthou, SMIs mykologisektion och Mykologiska referenslaboratoriet på Karolinska sjukhuset

Jan Sjölin, Sektionen för infektionssjukdomar

Lena Klingspor, Föreningen för medicinsk mikrobiologi

Per Ljungman, Sektionen för hematologi

Erik Eliasson, Sektionen för läkemedelslära

Erik Svensson, Mikrobiologiska regionlaboratorier

Barbro Olsson Liljequist, SMIs referensgrupp för antibiotikafrågor

Charlotte Karlsson, Sektionen för pediatrik

Efter två treårs perioder med Jan Sjölin som ordförande har Anders Johansson 2009 tagit över. På sekreterarpositionen har han ersatts av Caroline Stenström.

RAM har under året haft två protokollförda möten.

Utvecklingen av hemsidan, www.sram.se fortsätter.

Candidemistudien från 2006, som i princip omfattat samtliga landets laboratorier, har på grund av sjukdom ej kunnat slutredovisas men blir förhoppningsvis det under våren 2010. I denna har candidemistammarna typats på nytt och samtliga har resistensbestämts.

Arbetet med att kartlägga invasiva mögelsvampsinfektioner har gått vidare och starten är planerad till efter årsskiftet. Den var först tänkt att ske på flertalet universitetssjukhus men på grund av logistiska skäl har vi valt att starta med en retrospektiv studie över 10 år på KS, Solna och Huddinge, med Lena Klingspor som huvudansvarig. Tanken är att positiva mögelsvampsfynd ska följas upp med en standardiserad bedömning av den kliniska relevansen. Med den retrospektiva studien som grund avser vi sedan att ta ställning till utformningen av en prospektiv sådan.

Under hösten 2009 planerades en workshop tillsammans med läkemedelsverket kring invasiva svampinfektioner hos patienter med hematologisk grundsjukdom. Av ekonomiska skäl har dock läkemedelsverket tvingats reducera antalet workshops och denna har därför skjutits på framtiden. Om den ej kan bli av under 2010, avser RAM att finna andra samarbetspartners. SMI-dag med fokus på diagnostik kommer att gå av stapeln som planerat mars 2010.

Referensgruppen för parasitologi

Referensgruppen har under året haft tre protokollförda möten. Inger Ljungström har pensionerats och avtackats efter ha tjänstgjort som sekreterare ända sedan referensgruppen bildades 1990. Teodor Capraru har valts till ordinarie ledamot.

Jonas Bonnedahl har av sagt sig uppdraget som adjungerad ledamot.

Referensgruppen består av nedanstående fem ledamöter nominerade av Svenska Läkaresällskapets sektioner för infektionssjukdomar (I), medicinsk mikrobiologi (MM) och tropikmedicin (TM), samt två adjungerade ledamöter:

Ulf Bronner (I) - *ordf.*

Lillemor Karlsson- *adj.*

Bo Claesson (MM) – *v. ordf.*

Jessica Ögren- *adj., sekr., ansv. hemsidan*

Teodor Capraru (MM)

Silvia Botero Kleiven (MM)

Marianne Lebbad (TM)

En utförlig enkät rörande den morfologiska diagnostiken av parasiter i feces har under året sänts till landets samtliga parasitologiska laboratorier. Svar har inkommit från 24 av 27 laboratorier. Sammanställning av svaren beräknas slutföras under hösten. 86% av laboratorierna deltar i fortlöpande kvalitetskontroll.

Av enkätsvaren framgår att diagnostiken av kryptosporidier samt trofozoiter inte fungerar helt tillfredsställande. Referensgruppen avser att utfärda nationella riktlinjer för denna diagnostik. Rekommendationer för morfologisk diagnostik av *Echinococcus granulosus* samt diagnostik av Chagas sjukdom och afrikansk sömnsjuka har tagits fram och finns tillgängliga på gruppens hemsida.

Hemsidan har redigerats och fått en mer enhetlig färgsättning. Den nya adressen är:

www.parasitologi.se och innehåller följande information:

- * presentation av gruppens målsättning och sammansättning
- * kvalitetssäkring av parasitologisk diagnostik
- * initial handläggning vid misstanke om *Entamoeba histolytica* –infektion
- * svarsrutiner till morfologisk diagnostik av parasiter i olika provmaterial
- * information om diagnostik av:

Echinococcus granulosus

Entamoeba histolytica/dispar

intestinala parasiter

leishmaniasis

malaria

onchocerciasis

Schistosoma-ägg i urin

Strongyloides stercoralis

Trypanosoma cruzi

Trypanosoma gambiense och *Trypanosoma rhodesiense*

Referensgruppen uppmanar slutligen sina ”moderföreningar” att uppmuntra och stödja kliniskt verksamma läkare att intressera sig för den diagnostiska parasitologin.

REFVAC Smittskyddsinstitutet

SMI:s referensgrupp för vaccinationsfrågor (REFVAC) har under året haft ett möte. Representant för infektionsläkarföreningen har varit Marianne Jertborn. Årets enda möte ägnades åt att diskutera uppföljningen av vaccinationsprogram med speciellt fokus på HPV. Betydelsen av ett vaccinationsregister lyftes fram liksom behovet av effektiva system för rapportering av vaccinbiverkningar, sjukdomsövervakning samt seroepidemiologiska uppföljningar. REFVAC:s framtid är oklar i nuläget.

Arbetsgrupper

Rapport från UEMS Section for Infectious Diseases

UEMS Section for Infectious Diseases har nu ledamöter från 22 europeiska länder, observatörer från 7 länder och från ESCMID. Ordförande är Dr. Mike McKendrick, UK.

Ny ordförande från september 2009 är professor Mario Mondelli, Pavia, Italien.

Svenska ledamöter har under 2009 varit Ingrid Nilsson-Ehle och Karin Lindahl.

UEMS (och sektionen för infektionssjukdomar) arbetar framför allt för att åstadkomma en harmonisering av specialistutbildningen inom Europa och med kvaliteten på fort- och vidareutbildning inom olika specialiteter. Det yttersta syftet är tanken att specialister i Europa kan flytta mellan länderna utan att kraven för specialistkompetens ska vara olika. UEMS har också intressen i kvalitetssäkring av vården och människors möjligheter att söka vård på lika villkor i andra länder än hemlandet.

Sektionen för infektionssjukdomar arbetar kontinuerligt med uppdatering av det europeiska Training Charter for Specialist Training in Infectious Diseases, som anger miniminivån för kompetenser, kunskaper och kvalifikationer för training centers som bör krävas inom specialistutbildningen i infektionsmedicin. Detta Training Charter går lätt att finna via sektionens hemsida (se nedan).

Sektionen genomför också inventeringar av specialistutbildningarnas genomförande i de olika länderna mot bakgrund av detta europeiska training charter.

Sektionen avser inventera möjligheten att genomföra en formativ europeisk specialistexamination inom området infektionssjukdomar. Detta är ett arbete som beslöts att sektionen skulle starta vid senaste mötet i september 2009 och som givetvis ännu är i sin linda. Tanken är att bygga upp en frågebank med skriftliga (multiple choice-?)frågor och att hålla en årlig examination. Sektionen är medveten om att en sådan europeisk specialistexamination inte har någon juridisk bärighet i de olika medlemsländerna, men tror ändå, att intresse och efterfrågan finns mot bakgrund av erfarenheter inom andra specialistsektioner.

Sektionen arbetar också genom att kontakta och engagera infektionsläkare i de länder inom EU som ännu inte har representation i UEMS Section for ID. I länder där specialiteten inte är erkänd, vare sig som egen specialitet eller som medicinsk subspecialitet erbjuder sektionen hjälp att försöka påverka myndigheterna att erkänna specialiteten. Så har framgångsrikt skett i t.ex. Österrike. Sektionen lägger ner kontinuerligt arbete inom området CME/CPD. Inom sektionen har European Board for Accreditation in Infectious Diseases (EBAID) bildats som kvalitetsgranskar utbildningsaktiviteter (kongresser, kurser m.m.) som riktar sig till deltagare från mer än ett

europiskt land. EBAID rekommenderar ev. CME-credits på Europa-nivå, vilket sedan fastslås av European Accreditation Centre for CME (EACCME), vilket ligger under UEMS. Ordförande från september 2007 är Ingrid Nilsson-Ehle. Övriga medlemmar är professor Finn T. Black, Aarhus (vice ordf. och koordinator), professor Nick Beeching, Liverpool och dr. Thomas Benfield, Köpenhamn. Under året sept. 2008 – sept 2009 granskade EBAID 61 ansökningar om ackreditering, varav fem avslogs.

Sektionens årliga medlemsmöte hölls den 18-19 september 2009 i Bukarest, med professor Dan Duiculescu som värd.

Sektionens hemsida: www.uems-id.org

UEMS hemsida: www.uems.net

Specialistutbildningskommittén (SPUK)

Specialistutbildningskommittén (SPUK) består nu av Jonas Ahl, Erik Degermark, Pia Forsberg, Camilla Lorant, Gunilla Ockborn, Gunlög Rasmussen, Malin Vading samt Bengt Björkholm (sammankallande). Camilla Lorant har tillkommit som ny medlem och Anne Tideholm har lämnat SPUK. Vi har varit tillfälligt förstärkta under året liksom föregående år beroende på det intensiva arbetet med ny målbeskrivning och checklista för ST-utbildningen. SPUK har haft ett ordinarie möte och fyra telefonmöten under 2008.

Under året har arbetet koncentrerats till utarbetandet av den nya checklistan för ST-utbildningen. Checklistan är specialitetens egna råd och anvisningar till den nya målbeskrivningen. Den ägs av oss själva och kommer att revideras första gången under 2010. Både checklistan och målbeskrivningen är nu inlagda på infektionsläkarföreningens hemsida.

En viktig bit av arbetet i SPUK berör SK-kurserna. Vi följer det fortsatta behovet av SK-kurser och har regelbunden kontakt med IPULS angående prioritering och inriktning av SK-kurser. För år 2010 fick vi oss tilldelat 6 ordinarie kurser. Utfallet har de sista åren förbättrats påtagligt jämfört med tidigare. Det verkar dock kvarstå ett behov av icke ordinarie (så kallade betalkurser) även för de närmaste åren. Principerna för prioritering har diskuterats under året. SPUK avser att öka dialogen med anbudsgivare till kurser. Framför allt gäller detta behovet av att ordna kurser som betalkurser om de inte skulle komma med som ordinarie kurser.

Det årliga diagnostiska provet genomfördes enligt samma principer som 2008. SPUK rekommenderar att handledarna rättar skrivningen och ett viktigt syfte är att ge tillfälle till dialog mellan ST-läkare och handledare. Nytt för i år är att skrivningen helt bestod av MEQ-frågor. Det diagnostiska provet kommer att bli än viktigare i framtiden då den nya ST-utbildningen ställer ökande krav på kontinuerlig utvärdering av ST-läkare.

Fallseminariet arrangerades i februari och var som tidigare uppskattat. Nästa tillfälle blir på Tynningö, Stockholm i februari 2010.

Ungt forum genomförs som vanligt i anslutning till Läkarstämman och har i år ortopediska infektioner som tema.

PRISS, protesrelaterade infektioner ska stoppas

Ett nationellt preventionsprojekt där infektionsläkarföreningen samarbetar med LÖF (Landstingens ömsesidiga försäkringsbolag), Svensk Ortopedisk förening, Ortopedsjuksköterskor i Sverige, Riksföreningen för operationssjukvård samt Sektionen för Ortoped-kirurgisk rehabilitering. Stephan Stenmark, Umeå ingår i styrgruppen och Bo Söderqvist, Örebro i arbetsgruppen. Målet är att

minska den reala infektionsfrekvensen vid elektiva knä- och höftledsoperationer med minst 50 %. En testomgång har genomförts på 4 kliniker och från hösten 2009 planerar vi att revidera 10-15 kliniker per termin till dess att samtliga kliniker i landet som bedriver proteskirurgi är reviderade. I nuläget finns det 77 st.

Verksamhetsberättelse för Infektionsregistret för 2009

Styrgruppen består av följande medlemmar:

Tomas Vikerfors (registerhållare tom 090630, därefter bitr.), Gunlög Rasmussen (registerhållare from 090701), Hans Holmberg (pneumoni), Lars Olaisson (endokardit), Jesper Svefors (sepsis), Martin Glimåker (meningit), Bo Söderquist (septisk artrit nativ/protesled), Torsten Holmdahl (representant från ILF styrelse). Adjungerade till styrgruppsmöten har Lena Sandqvist (sekreterare) och Peter Rothman (systemansvarig Avensia) varit.

Möten

Styrgruppen har samlats vid 2 tillfällen, i maj i samband med vårmötet i Borås och under hösten i Örebro. Ett telefonmöte planeras i december. Under mötet i maj avhandlades ffa genomgång av protokoll och on-line rapporter. I oktober lades fokus på förbättringar för att få så valida data som möjligt, diskussion kring framtagande av kvalitetsmål för respektive register, arbetssituationen för registeransvariga för möjlighet till avsatt arbetstid, stimulering till förbättringsarbete och verksamhetsutveckling ute på klinikerna samt diskussion kring revisionsförfarande för 2010.

Registerhållare och sekreterare har deltagit i kvalitetsregisterdagar 7-8 oktober i Stockholm med temat "Patientrapporterat resultat ger kraft till utvecklingsarbetet".

I samband med chefsmötet som hölls 15-16 oktober i Sigtuna för infektionsklinikernas verksamhetschefer diskuterades också Infektionsregistret med fokus på ökad täckningsgrad, registrets syfte och hur vi utifrån registerresultaten kan stimulera till verksamhetsutveckling.

Registrering

Samtliga kliniker i landet deltar i registreringen men ganska många har fortfarande delvis av strukturella skäl svårt att rapportera septisk artrit nativ/protesled och svår sepsis. Fram till och med 091110 var totalt 4245 fall inrapporterade vilket är en ökning jämfört med 2008.

Antal registrerade patienter 090101-091110 som vårdats under 2009:

Register	Antal
Bakteriell meningit	38
Endokardit	168
Pneumoni	3722
Septisk artrit- Nativ led	51
Septisk artrit- Protes	100
Svår sepsis på IVA inom 24h	166
Totalt antal inmatningar	4245

Åtterrapporing

Via on-line rapporter kan deltagande kliniker utvärdera sina egna data och jämföra med landet för fritt vald period. Kvartalsrapporter skickas ut till deltagande kliniker och finns publicerade på hemsidan www.infektion.net under lösenordsskyddade delen. Senast from 2010 kommer istället en automatiskt genererad kvartalsrapport som visar ackumulerade resultat under året finnas tillgänglig som länk på "comportos" sida.

Registerdata presenterades också i anslutning till Infektionsläkarföreningens vårmöte.

Registerregler

Regler för infektionsregistret har upprättats (där även vetenskaplig verksamhet och publikationer behandlas) och finns att läsa som en länk på www.infektion.net.

Lokal kvalitetsutveckling

För att tydliggöra mål för förbättringsarbetet under 2010 kommer kvalitetsmål för respektive register vara framtagna inför 2010. Hittills finns rapporter från skilda håll att resultaten använts i verksamhetsutveckling för bl.a. ändrad antibiotikapolicy och det akuta omhändertagandet för patienter med svår sepsis på sjukhus.

Ekonomisk redovisning

I september inlämnades en ny ansökan till SKL för fortsatta medel till Infektionsregistret. För 2009 beviljades anslag om 500 000 kronor. Utöver IT-relaterade kostnader som är största utgiften ingår bla lönekostnader till registerhållare. Örebro Läns landsting har också under 2009 bidragit med 100 000 kronor för ett initialt administrativt stöd vilket finansierat en 25 % sekreterartjänst. Sekreterarens viktigaste uppgifter har varit återrapportering till klinikerna, granskning av registerdata samt att fungera som ett administrativt stöd till registerhållaren.

För 2010 har vi ansökt om större bidrag än föregående år, då vi även inkluderat lönekostnader för fortsatt 25 % sekreterartjänst, statistiksupport samt ersättning för arbetad tid och resor för registeransvariga i samband med möten.

Sammanställning av det som har fakturerats från Avensia under 2009 tom 091031

Faktura	Belopp (exkl moms)	Antal timmar	Kommentar
808	60 520		Drift, årsavgift
	33 638		Årsuppdateringar register
823	17 063	17,5	Registerändringar jan
865	47 775	49	Registerändringar feb
998	18 769	19	Löpande arbete+ möte
	1 389		Resekostnader (tåg+ hotell)
1048	49 238	50,5	Löpande arbete
1111	4 388	4,5	Löpande arbete
1155	43 875	45	Löpande arbete
	995		tågbiljett
1192	32 419	33	Löpande arbete+ möte
	476		hotell
Totalt exkl moms	310 545		

Umeå och Stockholm den 25 november 2009

Stephan Stenmark
Facklig sekreterare

Jonas Hedlund
Vetenskaplig sekreterare